

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА
ім. В. М. КОРЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
НАУК УКРАЇНИ НА 2017–2026 рр.***

Вступ

У сучасних умовах наука є визначальним чинником розвитку суспільства і держави, підвищення добробуту громадян, їх духовного та інтелектуального зростання. Це зумовлює необхідність пріоритетної державної підтримки розвитку науки як джерела економічного розвитку і невід’ємної складової національної культури та освіти, створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової та науково-технічної діяльності, забезпечення використання досягнень вітчизняної та світової науки й техніки для задоволення соціально-економічних, культурних та інших потреб.

На теперішньому етапі трансформації українського суспільства і держави, створення правових засад їх розвитку належить юридичній академічній науці. Особливу роль і місію в цьому процесі серед юридичних науково-дослідницьких установ та закладів відіграє Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Найближча перспектива провідної юридичної наукової установи країни, плани та шляхи його розвитку має визначатись Стратегією розвитку Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

При розробці Стратегії розвитку Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України на 2017–2026 рр. враховані такі нормативно-правові акти, як Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 9 вересня 2010 р., № 2519VI, Закони України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про вищу освіту», а також Основні принципи організації та діяльності наукової установи Національної академії наук України, Статут Національної академії наук України та Статут Інституту держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України.

Стратегія розвитку Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України на 2017–2026 рр. визначена також відповідно до програмних нормативно-правових актів, зокрема Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України 12 січня 2015 р. № 5; Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України 25 серпня 2015 р. № 501; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України 26 травня 2015 р. № 387; Плану законодавчого забезпе-

* Схвалено Рішенням Вченої Ради Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України від 25 травня 2017 р. (протокол № 7)

чення реформ в Україні, схваленого постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 р. № 509VIII; Постанови Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань «Про стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави».

Дана стратегія містить пріоритетні напрями розвитку правової науки та основні завдання розвитку Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України на найближчі десять років: розвиток фундаментальних та прикладних наукових досліджень; зміцнення зв'язків з органами державної влади та органами місцевого самоврядування; підтримка кадрового потенціалу та оптимізація кадрової політики; розвиток міжнародного наукового співробітництва; розвиток інформаційної, просвітницької, видавничої діяльності; взаємодія з юридичними науковими установами та вищими навчальними закладами; розширення джерел фінансування; підвищення престижу наукової праці та морального заохочення науковців.

1. Пріоритетні напрями розвитку правової науки та стратегічні завдання Інституту

Пріоритетними завданнями Інституту протягом найближчого десятиліття є здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, спрямованих на отримання, використання і поглиблення нових знань в галузі державознавства та правознавства з наступних наукових напрямків:

- державотворення і правотворення в Україні, модернізації правової системи України;
- теоретичні та прикладні проблеми реалізації Конституції України;
- розвиток громадянського суспільства, забезпечення прав і свобод людини та громадянина;
- проблеми організації законодавчої, виконавчої, судової влади, розвиток місцевого самоврядування на засадах децентралізації публічної влади в Україні;
- правове забезпечення державного, національного суверенітету України;
- правові проблеми економічного розвитку, енергетичної, екологічної та продовольчої безпеки України;
- боротьба з корупцією та злочинністю;
- розвиток і вдосконалення національного інформаційного законодавства;
- правове забезпечення наукової та науково-технічної діяльності в Україні;
- Україна в системі сучасного міжнародного правопорядку та європейської інтеграції;
- евристичний потенціал сучасних здобутків правової політології, філософії і соціології права, порівняльного правознавства.
- правові засади досягнення цілей сталого розвитку на 2016–2030 рр., прийнятих на Генеральній Асамблеї ООН у 2015 р.

2. Основні завдання Інституту на найближчу перспективу

Для Інституту основними формами діяльності залишатимуться фундаментальні наукові дослідження, які полягають у використанні прикладних розробок, що базуються на наукових знаннях, отриманих у результаті фундаментальних правових наукових досліджень та практичного досвіду, з метою доведення таких знань до використання у правотворчій і правозастосовчій практиці; забезпечення високої якості фундаментальних та прикладних наукових досліджень і розробок, систематичне накопичення і узагальнення наукових результатів, одержаних науковцями Інституту та інших наукових центрів України, інших держав, створення умов для реалізації творчого потенціалу наукового колективу Інституту, широке застосування фінансових та моральних стимулів для підтримки співробітників Інституту, здійснення їх соціального захисту; проведення науково-правових експертиз, надання науково-консультаційних, освітніх та інших послуг відповідно до законодавства; розвиток наукової інфраструктури.

3. Зміцнення зв'язків з органами державної влади та органами місцевого самоврядування

Пріоритетною сферою в діяльності Інституту є розвиток співробітництва з органами законодавчої, виконавчої, судової влади, правоохоронними органами, місцевими органами державної влади та місцевого самоврядування. Вона спрямовуватиметься на наукове забезпечення законопроектної роботи парламенту та його комітетів, підготовку та науково-експертне супроводження законопроектів відповідно до Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні, затвердженого Верховною Радою України 4 червня 2015 р. та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, участь у проведенні парламентських та комітетських слухань, входження науковців Інституту до складу науково-експертних рад та інших дорадчих органів при комітетах парламенту, участь у науковому забезпеченні реформування та розвитку сектора безпеки України, проведення наукової експертизи та прогнозів реалізації найважливіших рішень держави та їх міжнародно-правового забезпечення, наукове забезпечення конституційної реформи та децентралізації системи державного управління в Україні, законотворчої діяльності Верховної Ради України, проведення наукових експертиз проектів законів, адаптацію національного законодавства до права Європейського Союзу, науково-експертне забезпечення діяльності Президента України, наукове забезпечення нормотворчої діяльності Кабінету Міністрів України, діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади та участь науковців Інституту у роботі дорадчих органів при Президенті, комітетах Верховної Ради України, Кабінеті Міністрів України та органах центральної виконавчої влади, забезпечення співпраці з Конституційним Судом України, Верховним Судом, апеляційними судами та Генеральною прокуратурою України.

Важливою складовою діяльності є активізація роботи з місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування, участь науковців

Інституту у складі консультативно-дорадчих органів, робочих груп та інших допоміжних структурних підрозділів місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, поглиблення науково-методичного забезпечення їх діяльності, активізація участі науковців у розробці регіональних проєктів та програм, їх науковому супроводженні, організації та проведенні науково-практичних заходів, спрямованих на підвищення ефективності роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

4. Зміцнення кадрового потенціалу та здійснення кадрової політики

Кадрова політика Інституту спрямовуватиметься на збереження та ефективне відтворення його кадрового потенціалу шляхом підготовки докторів та кандидатів наук, докторів філософії, гармонізацію кількісного співвідношення наукового і усього кадрового складу, збільшення абсолютної чисельності вчених докторів наук середнього та молодого віку, підготовки наукової молоді, доведення кількості докторів наук у кожному відділі до трьох-чотирьох осіб до 2026 року, створення комфортних умов та атмосфери поваги до науковців старшого віку, що сприятиме зростанню наукового потенціалу, розвитку провідних наукових шкіл та забезпечення зростанню престижу Інституту. Нормою має стати щорічний захист співробітниками двох-трьох кандидатських та однієї у два роки докторської дисертацій. Важливою формою наукової кадрової політики має стати розширення аспірантури та докторантури, досягнення ліцензованих обсягів набору з навчання та підготовки докторів філософії, проведення ефективної профорієнтаційної роботи щодо зарахування до аспірантури та докторантури, здійснення підготовки докторів філософії для зарубіжних країн та забезпечення ліцензованих форм діяльності з підвищення кваліфікації викладачів юридичних дисциплін для вищих та середніх спеціальних закладів освіти. Зростання та посилення наукового потенціалу сприятиме оптимізації та вдосконаленню організаційної та кадрової структури Інституту. Із запровадженням освітньо-наукового ступеня доктора філософії з юридичних наук мають бути здійснені заходи по забезпеченню оптимізації мережі спеціалізованих вчених рад та атестації освітньо-наукових та наукових кадрів вищої кваліфікації для Інституту та інших наукових установ та вищих навчальних закладів України.

5. Інформаційна, видавнича та просвітницька діяльність

Забезпечення та вдосконалення роботи офіційного веб-сайту та розміщення на ньому актуальної інформації про діяльність Інституту, поступовий перехід Інституту на електронний документообіг, переведення бібліотечного фонду Інституту в електронну форму, підвищення рейтингів наукових періодичних видань Інституту, забезпечення їх входження в європейські та світові системи індексації друкованих та електронних видань, забезпечення їх відповідності європейським стандартам друкованої наукової літератури, залучення провідних зарубіжних вчених-правників до роботи наукових рад та редакційних колегій

наукових періодичних видань. Пріоритетним напрямком діяльності Інституту є підготовка фундаментальних монографічних та енциклопедичних видань («Енциклопедії міжнародного права», «Великої української юридичної енциклопедії» у 20-ти тт.), науково-популярної та науково-довідкової літератури. Активність науковців Інституту має бути спрямована на опублікування наукових праць у міжнародних рейтингових виданнях, на застосування наукометричних показників як об'єктивного індикатора оцінки актуальності й якості результатів науково-дослідної роботи, проведення широкої просвітницької роботи.

6. Взаємодія з юридичними науковими установами та вищими навчальними закладами

Основними завданнями у цьому напрямку є розвиток взаємодії та координації фундаментальних наукових досліджень Інституту з провідними науковими установами: Національною академією правових наук України, Інститутом законодавства Верховної Ради України, Інститутом економіко-правових досліджень НАН України, Київським університетом права НАН України та іншими вищими навчальними закладами юридичного профілю, здійснення з ними спільної наукової діяльності та видання літератури, проведення конференцій, круглих столів, читань, презентацій тощо, формалізація двосторонніх та багатосторонніх відносин з ними шляхом укладання договорів про співробітництво.

7. Міжнародне наукове співробітництво

Основними напрямками міжнародного наукового співробітництва Інституту є посилення європейського та євроатлантичного векторів міжнародного наукового співробітництва в галузі держави і права через активізацію правових досліджень і розробок, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності вітчизняної академічної юридичної науки. Спрямування діяльності установи на встановлення договірних відносин щодо двостороннього співробітництва Інституту із зарубіжними та міжнародними науковими центрами, освітніми установами, що забезпечують вищу юридичну освіту, більш повне використання наукового потенціалу Інституту для розвитку юридичних досліджень через спільні міжнародні проекти, встановлення наукових контактів з академічною юридичною діаспорою. Запровадження системної роботи із забезпечення інтеграції державно-правових досліджень Інституту у європейський та світовий науковий простір через оприлюднення результатів наукових досліджень співробітників у міжнародних та зарубіжних виданнях, організацію та проведення спільних міжнародних наукових заходів в Україні та за кордоном. Важливим напрямком роботи має стати ініціативна підготовка науково-правових проєктів та подання заявок на участь у різноманітних грантових програмах, використання зв'язків з європейськими та іншими зарубіжними науковими установами та окремими вченими для забезпечення залучення нашої установи у якості партнера для участі в грантових програмах, направлених на досягнення партнерства, в першу чергу в межах Програми Горизонт – 2020.

8. Диверсифікація джерел фінансування

Скорочення реального фінансування державної наукової сфери стимулює наукові установи НАН України до пошуку та розширення джерел фінансування наукової діяльності. За таких умов діяльність Інституту спрямовуватиметься на розвиток системи комерціалізації результатів наукової та науково-дослідницької діяльності, збільшення частки надходжень до спеціального фонду в загальних надходженнях через проведення на договірних засадах науково-дослідних робіт з актуальних проблем розвитку адміністративного, конституційного, муніципального, цивільного, кримінального, екологічного, земельного, фінансового та інших галузей права; здійснення наукової експертизи проектів нормативно-правових актів, а також рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, організацій, установ на підставі угод, укладених значеними суб'єктами з Інститутом; розширення роботи з надання консультативних послуг юридичним та фізичним особам за господарськими договорами; активізація роботи наукових структурних підрозділів у законопроектній діяльності та участі у конкурсах на здобуття грантів від вітчизняних та іноземних донорів для проведення досліджень; здійснення освітньо-наукової діяльності з підготовки докторів філософії в галузі права та підготовки кандидатів та докторів юридичних наук за контрактом та ін.

9. Підвищення престижу наукової праці вченого-правознавця

Пріоритетним напрямком діяльності є вдосконалення системи матеріального та морального стимулювання наукових співробітників та працівників Інституту, створення їм належних умов для праці, підвищення ефективності кадрової політики, спрямованої на забезпечення стимулювання постійного підвищення професійного рівня та кар'єрного зростання, залучення талановитої молоді до проектної діяльності та її фінансове забезпечення через гранти, премії, стипендії державних установ та міжнародних організацій, підтримка практики нагородження співробітників державними відзнаками, утвердження в колективі високих морально-етичних цінностей.

**Заступник директора Інституту
з наукової роботи
О. В. Скрипнюк**